

Kaj naj to pomeni ?

Naši taboriščni listi so sicer objavili kratek izvleček iz poročila generala Marshalla, načelnika glavnega stana Združenih držav. Vendar se nam zdi zaradi važnosti predmeta umestno, da par odstavkov v celoti objavimo.

General Marshall je sicer izpovedal, da imajo prizadevanja za ustvaritev trajnega miru, zdaj mnogo več upanja na uspeh, kakor kdaj koli v preteklosti, vendar pa je v svojem poročilu vojnemu ministru zatrdil: "Usoda Združenih držav se opira na trajno politiko varnosti."

Bistveni pogoji te politike so intenzivno znanstveno raziskovanje in izobraževanje ameriške vojske v mirnem času na osnovi obvezne vojaške službe vseh državljanov. Dejal je: "Ni lahko varovati naroda in ohraniti mir. V bodočih letih bodo Združeni narodi brez dvoma posvetili svoje najboljše sile prizadevanju za ustvaritev trajnega miru. Ozir na atomsko energijo ljudi vzpodbujal da bodo živeli v miru in pravičnosti, bolj kakor v preteklosti. Če bo človek našel način za ureditev miru, bo to najrevolucionarnejši dogodek, kar jih pomni zgodovina. Mi imamo veliko odgovornost, da pospešujemo to prizadevanje. Naša diplomacija mora biti modra in močna, kajti če je ne bo podpirala zdrava politika varnosti, bo propadla. Od rojstva naše države smo skušali služiti stvari miru, ki smo ga vedno ljubili, toda služili smo ji tako, da smo se kazali slabe. Ta sistem je popolnoma propadel in nas je veljal milijone življenj in neizmerne bogastva.

SVARILO KALILCEM MIRU. "Svet noče dovolj resno upoštevati želja slabih. Slabost je velika skušnjava za močne - ga zlasti za nasilneže, ki si hočejo zavojevati bogastvo in moč.

Če hočemo uresničiti naše upe v trajni mir, *Morebitnim gangsterjem tega sveta moramo dati jasno razumeti, da bodo prevzeli naše veliko tveganje, če se bo kdo izmed njih izprijel kaliti naš mir."

AMERIŠKA POMOČ. Marshall tudi naglašja, da ameriška industrija ni dobavljala opreme samo za vojsko Združenih držav, marveč je "znatno prispevala k porastu vojnega potenciala drugih Združenih narodov."

"Samo dolarska vrednost orožja, ki smo ga dali našim zaveznikom - pripominja general - bi zadoščala za oborožitev 588 oklepnih ali 200 pehotnih divizij."

Sovjetski zvezi so dale Združene države 28.350 "jeepov", 218.888 tovornih avtomobilov, 4.177 tankov in 252 težkih topov.

General Marshall je dejal, da je atomska bomba le eno izmed številnih novih strahotnih orožij, ki ogrožajo človeštvo, če ne bomo mogli preprečiti bodočih vojn.

NOVO OROŽJE. Nadalje poroča, da je prosil ameriškega letalskega poveljnika generala Henryja H. Arnolda za podatke o učinkovitosti nekaterih teh novih orožij. Iz teh podatkov je razvidno, da bodo Združene države v prihodnjih letih izdelovale bombnike s hitrostjo 800 do 1000 kilometrov na uro, ki bodo lahko napadli cilje, oddaljene 2.500 kilometrov in bodo letali 12.000 metrov visoko. Že zdaj je popolnoma gotovo, da bodo izdelovali še moramo s silo doseči mir.

večje bombnike, kateri bodo letali v stratosferi z večjo hitrostjo kakor zvok in bodo lahko prenašali nad 50 ton bomb.

Ta letala bodo imela zadosten akcijski radij, da bodo mogla iz svojega oporišča napasti katero koli točko na zemlji. Če polnitev ameriških lovcev na raketni pogon bo v prihodnjih petih letih omogočila izdelovanje letal, ki bodo imela takšno hitrost kakor zvok in bodo mogla doseči cilje v oddaljenosti nad 3000 km, leteč 15 tisoč metrov visoko. Kadar bo premagana ovira zračnega odpora, kar se bo gotovo zgodilo, praktično sploh ne bo več nikake meje za brzino letal.

Ameriški tehniki gradijo zdaj razdiralne bombe, težke 22 in pol ton, gradijo pa tudi posebna letala za prevoz teh bomb. Letalski tehniki imajo v načrtu 50-tonsko bombo.

Ameriški tehniki lahko zdaj vodijo raketne bombe s pomočjo električnih aparatov in mnogih instrumentov, ki jih precizno usmerjajo s pomočjo toplote, luči in magnetizma. Te rakete priletijo same brez nevarnosti, da bi zašle v srce velikih tovarn, kamor jih potegne toplota peči. Te rakete so tako občutljive, da bi jih na primer v sobi človek pritegnil nase s toploto svojega telesa.

S stalnim napredkom tehnike bo mogoče iz drugih celin v nekaj urah uničiti mesta kot New York, Pittsburg, Detroit, Chicago ali San Francisco.

NUJNOST OBRAMBE. Ameriška vojna mornarica, ki je zdaj najmočnejša na svetu, bi ščitila naše obale pred vsakim amfibijskim napadom, katerega bi se drznil sovražnik poskusiti iz morja, moramo pa biti pripravljeni tudi na nevarnost iz stratosfere, posiljujoč se omenjene tehnike in orožja. Jasno je, da je edina obramba proti takemu načinu vojskovanja možnost napada. Naš narod moramo zavarovati na ta način, da bomo spopolnjevali in imeli tako orožje, čete in stroje, ki bodo sovražnika opominjali ter ga pripravili do tega, da bo opustil svoj poskus, pričeti pogubonosno vojno proti nam.

Marshall je dejal, da so v tej vojni "ščitili Združene države Océan, zavezniki in sovražnikove napake. Lahko se odločimo za to, da ponovno izročimo drugim svojo usodo, toda to bi pomenilo izpostaviti nevarnosti bogastvo in svobodo tega velikega naroda. Mi nismo vedeli za trde resničnosti sveta. Bili smo čisti idealisti. Mislím, da se moramo otresti tragičnega napačnega gledanja, po katerem bi bila politika varnosti že napačna vojna politika."

TEMELJI VARNOSTI. Kot bistvene temelje "trajne in trdne politike varnosti", je Marshall naštel naslednje točke:

- 1) Intenzivno znanstveno raziskovanje in znanstvena priprava načrtov za naglo mobilizacijo industrije ter ukrepi za primer morebitnega sovražnega bombardiranja iz velike razdalje.
- 2) Vzdrževanje stalne vojske, ki bo omogočila v primeru nevarnosti mobilizacijo štirih milijonov mož v enem letu, podpirati pa jo mora močno letalstvo.

General je omenil, da se mu zdi obvezna vojaška služba za dobo enega leta "neobhodni pogoj za uresničenje resničnega varnostnega načrta, ki sloni na narodni vojski."

ZA MIRNO REŠITEV, A PRIPRAVLJENI. "Odkritje tajnosti atomske energije je more biti človeštvu v veliko blaginjo, mora pa ga tudi uničiti. Naš narod se mora pripraviti za nastop proti tej strašni možnosti, ali pa poginiti."

Procvitajočemu narodu, ki bi odločil orožje, kakor smo storili mi po vsaki vojni v svoji domovini, bi zdaj grozila katastrofa. Sami si moramo poskrbeti za varnost s tem, da imamo in spopolnjevali svoje orožje, svoje čete in svojo tehniko, potrebno v opanju napadalcem, da bodo opustili misel napovedati nam moderno opusto-

ševalno vojno."

"DEMOKRATIČNI SOCIALIZEM."

Zanimive so ugotovitve nekakega Mih. S. Petroviča v belgrajski "Politiki", kjer piše tako-le: "Desničarski krogi, največ v Veliki Britaniji, pa tudi v drugih zapadnih državah, se že dolgo navdušujejo za ostvaritev nekakega "zapadnega bloka", ki bi bil protiutež Sovjetski zvezi in vzhodnoevropskim državam, ki so z njo v ožjih prijateljskih stikih. Preden je bil podpisan francosko-sovjetski sporazum, je velik del britanskega tiska vodil kampanjo za britansko-francoski pakt, ki je bil zamišljen kot temeljni kamen tega "zapadnega bloka."

Ta načrt je bil le povsem logična posledica politike tistih krogov, katerih težnje so prišle do najvidnejšega izraza v času Chamberlainove münchenske pustolovščine. Vendar pa je čudno, da se je v nekem delu britanskih laburistov, med francoskimi socialisti in nekaterimi socialisti drugih zapadnih držav zadnji čas pojavilo razpoloženje, ki zelo spominja na ta "zapadni blok".

To razpoloženje je precej jasno izraženo v londonskem tedniku "Tribune", glasilu tistega dela laburistične stranke, ki stoji na čelu Anjurin Bevan, sedanjí minister za narodno zdravje in najhujši kritik konservativne politike. Na to razpoloženje pa naletimo zadnji čas tudi v člankih Leona Bluma.

V nekem članku o smernicah laburistične zunanje politike uporablja "Tribune" izraz "demokratični socializem", kot da bi zdaj obstojal še neki drugi socializem, ki ni demokratičen. Naj navedemo nekaj bistvenih stavkov iz omenjenega članka: "Mi ne želimo zapadnega bloka proti Rusiji; mi želimo inkluzivno evropsko sodelovanje s pomočjo Rusije. Čimprej se Evropa reši te demarkacijske črte, toliko boljše. Medtem pa moramo mi končati delo na naši strani črte... Ko izpolnimo svojo dolžnost koordinacije zapadne Evrope, bo načrtno sodelovanje z vzhodno Evropo - če je Rusija za to - mnogo lažje."

"Tribune" dalje omenja, da vladajo na Švedskem, Norveškem, Danskem in v Belgiji socialisti; da imajo na Holandskem in v Italiji socialisti vplivna mesta podpredsednikov vladi in da se pri bližnjih volitvah v Franciji, Italiji, Danski in Norveški pričakuje odločna levičarska večina. V vseh teh deželah bo torej zavladal "demokratični socializem" in med vsemi temi socialističnimi vladaми naj bi britanska socialistična vlada, po mnenju pisca tega članka, igrala vodilno vlogo.

"Zapadni blok", kakršnega so si zamislili konservativci, je imel svojo realno osnovo v reakcionarnih skupinah, ki pač obstojajo vsaki deželi. Nekakšno grupiranje dežel, kjer bi bili na oblasti pristaši zamišljenega "demokratičnega socializma", pa ne bi imelo nobenega stvarnega in objektivnega temelja, temveč bi bilo osnovano na subjektivni in vobče napačni predpostavki, da obstojajo samo v zahodnih državah vlade, ki bi rade uvedle socializem po demokratični poti, medtem ko se vlade vzhodne Evrope poslužujejo drugih metod."

NOVE OBSODBE.

Javni tožilec za okrožno mesto Ljubljana je obtožil pred okrožnim Narodnim sodiščem v Ljubljani skupino bivših uradnikov Finančne direkcije, Davčne uprave in Carinarnice v Ljubljani, češ, da so organizirali med uradništvom belo gardo itd.. Obsojeni so bili: Večerín Rudolf, fin. uradnik na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo 15 let, na izgubo političnih pravic za dobo 10 let in zaplombo celotne imovine.- Fink Ignac, sedaj na begu, pomožni arhivar Finančne direkcije, na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo 15 let, na izgubo državljanstva in zaplombo celotne imovine.- Gratzler Adolf, zvaníčník Finančne direkcije, sedaj na begu, na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo 12 let, odvzem državljanstva in

zaplombo vse imovine.- Bayer Egon, višji fin.svet., sedaj na begu, na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo 3 let, na izgubo državljanstva in zaplombo imovine.- Bischof Viktor, viš.rač. inšpektor, na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo 5 mesecev, izgubo političnih pravic za dobo 3 let.- Kuret Marija, por. Čuvan, žena pobeglega domobranskega poročnika, na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo 18 let, na izgubo vseh političnih pravic za dobo 10 let in na zaplombo vse imovine.- Predikata Ivan, viš. fin.svet., na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo dveh let.- Prastnik Oskar, fin.pristav, sedaj na begu, na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo 6 let, na izgubo državljanstva ter na zaplombo celotne imovine.- Jeglič Josip, fin.pristav, sedaj na begu, na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo 3 let, na izgubo državljanstva in zaplombo celotne imovine.- Mrak Viktor, podpreglednik fin.kontrole pri glavni carinarnici v Ljubljani, sedaj na begu, na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo 2 let, izgubo narodne časti za dobo 3 let.- Brandstetter Ignac, viš.rač.inspektor, sedaj na begu, na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo 5 let, na izgubo državljanstva in zaplombo celotne imovine.- Mavrič Josip, viš.rač.inspektor, sedaj na begu, na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo 4 let, izgubo narodne časti za dobo 4 let in zaplombo celotne imovine.- Sirca Ignac, namestnik načelnika fin.oddelka bivše banske uprave v Ljubljani, na odvzem svobode s prisilnim delom za dobo 1 leta, izgubo narodne časti za dobo 2 let in na zaplombo imovine.- Vsi navedeni obsojenci so dolžni nerazdeljivo povrniti stroške kazenskega postopanja in vsak zase stroške izvršitve kazni.-

Odložen je bil sodni postopek zoper Stepana Ivana, Stancarja Ludvika, Perparja Jožeta.- Glede njih se bodo pribavili nadaljnji dokazi in izvedli nadaljnji preiskovalni ukrepi.

Razprava zoper Troppana Antona, Pogačarja Celestina, Verbičev Stefka in Kebra Franc, ki so v preiskovalnem zaporu, bo izvedena naknadno.

Postopanje zoper Pastajnerja Otona, preglednika finančne kontrole, je bilo izločeno, ker so se v teku razprave pojavile nove obtožbe, glede katerih se mora izvesti še podrobnejša preiskava.

DRUŽBA SV. MOHORJA IN OF.

Naša kulturna zgodovina pozna že več slučajev, da je kaka katoliška ustanova prišla v nasprotno roko, ker so v njej sedeli odborniki, ki se niso ravnali po kat.načelih. Tako sedijo sedaj v odboru ljubljanske družbe sv. Mohorja ljudje, ki so znani po svoji pripadnosti k OF. Zato se ne čudimo, da je ta družba l.t.m.- dan potem, ko je bilo po vseh cerkvah prebrano pastirsko pismo, naslovljena na predsedstvo komunistične vlade v Sloveniji zahvalno pismo, katerega so podpisali tajnik Fran Finžgar, predsednik dr. Fran Čukala, gen.vikar laventinske škofije, podpreds. dr. Fran Stoleter odbornika dr. Fran Kotnik in dravograjski škof Matija Munda.- Da je bilo to pismo poslano samo zaradi tega, da bi

dalo komunistom pretvezo, da so trditve pastirskega pisma o zatiranju katoliškega tiska laž, dokazuje dejstvo, da ga Boris Kidrič v svojem odgovoru na pastirsko pismo jugosl.škofov široko citira, kot dokaz, da ima kat. tisk v Sloveniji popolno svobodo. Tudi "Ljudska pravica" z dne 7.t.m. ga objavlja takoj za Kidričevim člankom.- Ker poznamo Ofarsko usmerjenost večine odbornikov družbe sv. Mohorja že od prej, nas to pismo ni presenetilo.

GORISKI KOMUNISTIČNI TISK so deložirali. Pred 1 tednom so zavezniške oblasti zasedle prostore komunističnega "Soškega tednika" v Gorici ter prostore družnice "Primorskega tednika." z razlogom, da so ti prostori potrebni za zavezniško vojsko. Med komunisti je vzbudilo pričujenje razburjenje.